

**κυριακάτικη
δημοκρατία**

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Οδοιπορικό στη φρίκη του Αουσβιτς

Μαθητές και εκπαιδευτικοί από την Ελλάδα επισκέφθηκαν το «εργοστάσιο εξόντωσης» όπου έχασαν τη ζωή τους 1.500.000 άνθρωποι

Από τον
Αντώνη Τριανταφύλλου
atriantafyllou@dmokratianews.gr

Είμαι ιδιαίτερα συγκινημένος από την υποδοχή σας και από τη μεγάλη χαρά να βλέπω αυτή τη γενιά. Είστε ό,τι πιο σπουδαίο έχουμε, είστε η ελπίδα του έθνους, η ελπίδα της Ελλάδας. Να ζήσετε, να γεράσετε και να αποκτήσετε εγγύονα σαν κι εμένα. Να έχετε τη χαρά που είστε Έλληνες. Σαν την Ελλάδα δεν υπάρχει άλλη χώρα. Το βροντοφωνάζω κάθε φορά που μιλάω. Ζήτω η Ελλάδα. Ζήτω η δημοκρατία». Με αυτά τα λόγια ο 90χρονος σίμερα Χάινς Κούνιο μίλησε στη γιορτή του 7ου Γενικού Δικείου Θεσσαλονίκης για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου του 2015, μεταφέροντας στους παριστάμενους μαθητές και εκπαιδευτικούς τα βιώματά του από το «εργοστάσιο του θανάτου» του Αουσβιτς, όπου 56.000 συμπατριώτες μας Εβραίοι βρήκαν οριστικό θάνατο κατά την «Τελική Λύση».

Τα λόγια του επιζήσαντα του Ολοκαυτώματος κατέγραψε και μετέφερε στην «κυριακάτικη δημοκρατία» ο διευθυντής του σχολείου Γρηγόρης Μαυροκοστίδης, εξηγώντας ότι το σχολείο του επιλέγει να γιορτάσει τις σχολικές γιορτές και τις επετείους κάθε χρόνο σε χώρους που συνδέονται άμεσα με την ιστορική και την πολιτιστική μνήμη της Θεσσαλονίκης ή καλεί πρόσωπα που έζησαν ή πρωταγωνίστησαν στα γεγονότα για να ενισχύσει την ιστορική και την κοινωνική αγωγή με βιωματικό τρόπο.

Σχεδόν δύο χρόνια μετά τη συγκλονιστική ομιλία του Χάινς Κούνιο, 82 μαθητές που συμμετείχαν και διακρίθηκαν στον φετινό πανελλήνιο μαθητικό διαγωνισμό με θέμα το Ολοκαύτωμα ταξίδεψαν την περασμένη εβδομάδα στην Πολωνία με τους συνοδοί εκπαιδευτικούς τους. Εκεί επισκέφθηκαν τον χώρο μνήμης που δη-

μιουργήθηκε στο Αουσβιτς, όπου βασανίστηκαν και θανατώθηκαν περισσότεροι από 1.300.000 άνθρωποι. Στους χώρους του μουσείου φυλάσσονται, ως απειδείς μάρτυρες, τα πειστήρια του Ολοκαυτώματος, αυτού του ειδεχθούς εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας. Προσωπικά είδη, βαλίτσες, χτένες, γυαλιά, ρούχα, αλλά και φωτογραφίες των θυμάτων που τραβήχτηκαν από τις δυνάμεις των SS που διαχειρίζονταν το στρατόπεδο και τηρούσαν πλήρη και οργανωμένα αρχεία.

Πειστήρια

Συγκλονιστικότερο από τα πειστήρια, οι δύο τόνοι ανθρώπινα μαλλιά... Σεχωριστή θέση και ιδιαίτερο ελληνικό ενδιαφέρον έχουν τρία μικρά εκθέματα, εισιτήρια που υποχρεώνονταν να εκδώσουν οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης για να ταξιδέψουν στο Αουσβιτς και τα οποία πλήρωσαν από τις τσέπες τους, χρηματοδοτώντας οι ίδιοι το ταξίδι του θανάτου τους... Το δεύτερο σκέλος της ζεχνύτη των μαθητών ήταν ο χώρος όπου έλαβε χώρα η «Τελική Λύση», το στρατόπεδο Μπίρκεναου, ενάμιση χιλιόμετρο από το Αουσβιτς.

Εκεί ήταν ο τελευταίος προορισμός πολλών τρένων που μετέφεραν Εβραίους από όλη την Ευρώπη. Στα ξύλινα κτίρια, που αρχικά προορίζονταν για στάβλους αλόγων, στοιβάζονταν οι κρατού-

«Αν ο θάνατος μύριζε, τον οσμιστήκαμε εκεί»

ΤΗΝ Πέμπτη το μεσημέρι η μία από τις ομάδες μαθητών που επισκέφθηκαν το Αουσβιτς συγκεντρώθηκε στο υπουργείο Παιδείας. Εκεί μοιράστηκαν όλοι μαζί, παρουσία και του υπουργού Κων. Γαβρόγλου, τα συναισθήματα από όσα είδαν στην Πολωνία.

«Ήταν μια πολύ δυνατή εμπειρία, που μας έμαθε για το χτες, το σήμερα και το αύριο. Οτι δεν πρέπει να μένουμε αμέτοχοι και δεν πρέπει να επιτρέψουμε να συμβεί κάτι αντίστοιχο» είπε μία από τις μαθήτριες που πήρε πρώτη τον λόγο. «Αν ο θάνατος μύριζε, θα είχα τη μυρωδιά που οσμιστήκαμε εκεί» είπε μια άλλη μαθήτρια, ενώ

ένας τρίτος μαθητής τόνισε: «Αναθεώρησα πολλά πράγματα από ανθρωπιστικές και κοινωνικές άποψεις».

«Ενώσω ανατρεχίλα. Αντιλήφθηκα πως ακόμα και τα πιο απλά πράγματα στη ζωή πρέπει να τα εκτιμάμε. Να εκτιμάμε την ίδια τη ζωή» σημείωσε ένα τέταρτος μαθητής, ενώ μια άλλη μαθήτρια τόνισε τη διδακτική ιπυχή του ταξιδιού, λέγοντας ότι «η παιδεία είναι η καλύτερη λύση για να βλέπουμε τα πράγματα από μια καθαρή σκοπιά, προκειμένου να γίνουμε άνθρωποι με όριμη κρίση, προκειμένου να διδασθούμε, προκειμένου του παρελθόν να μη γίνει μέλλον».

ΣΑΦΕΣ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ: «ΟΧΙ» ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ!

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ που βρέθηκαν στον τόπο μαρτυρίου του Αουσβιτς που έστησε η ναζιστική Γερμανία πήραν ίσως το πιο σημαντικό μάθημα λίγο πριν από την ενηλικίωσή τους. Η αύρα 1.300.000 ψυχών που χάθηκαν στο στρατόπεδο συγκέντρωσης που βρίσκεται 60 χιλιόμετρα δυτικά της Κρακοβίας είναι αρκετή ώστε να περάσει ένα ισχυρό μήνυμα κατά των διακρίσεων.

Γιατί στην πιο ασαφεία μορφή τους οι διακρίσεις δημοοργήσαν μια φωνική μηχανή, οι επιπτώσεις των πράξεων της οποίας είναι ακόμα και σήμερα κάτι παραπάνω από αισθητές. Χθές της νέας γενιάς σήμερα είναι να μην επιτρέψουν να ξανασυμβεί μια τέτοια θηριωδία και ταυτόχρονα να επουλώσει τις πληγές του παρελθόντος.

Σπ. Μουζακίτης

1. Η είσοδος του Αουσβιτς. 2. Επιγραφή γραμμένη στα ελληνικά για τα θύματα των ναζί. 3. Φωτογραφίες παιδιών που εξοντώθηκαν στο στρατόπεδο συγκέντρωσης. 4. Τα εισιτήρια που υποχρεώνονταν να εκδώσουν οι Έλληνες Εβραίοι για να κάνουν το ταξίδι του θανάτου

Το πρόγραμμα για το Ολοκαύτωμα

Το υπουργείο Παιδείας και η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων το 2012 άρχισαν σε συνεργασία με το Εβραϊκό Μουσείο πιλοτικό πρόγραμμα επίσκεψης μαθητών δημοσίων λυκείων και επιμορφωμένων εκπαιδευτικών στο Μουσείο του Αουσβιτς. Το 2014 το υπουργείο μέσω του ΙΝΕΔΙΒΙΜ αποφάσισε την υιοθέτηση και τη χρηματοδότηση της δράσης. Από τότε διοργανώνεται σε επίσημη βάση πανελλήνιος μαθητικός διαγωνισμός για το Ολοκαύτωμα. Φέτος είχε θέμα «Το παιδί θύμα του Ολοκαυτώματος» και απευθυνόταν σε μαθητές α' και β' λυκείου των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας και των Δευτεροβάθμιων Διευθύνσεων Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Αρκαδίας, Χανίων.

Στην επίσκεψη στο Μουσείο του Αουσβιτς, η οποία συγχρηματοδοτείται από το υπουργείο Παιδείας, έλαβαν μέρος το 2014-2015 52 μαθητές και εννέα συνοδοί εκπαιδευτικοί, το 2015-2016 80 μαθητές και 10 συνοδοί εκπαιδευτικοί, ενώ φέτος στην Πολωνία ταξίδεψαν 82 μαθητές και 10 συνοδοί εκπαιδευτικοί.

μενοι, που υποχρεώνονταν να δουλέψουν ως σκλάβοι στα χειρωνακτικά εργοστάσια, που τροφοδοτούσαν τη ναζιστική στρατιωτική μηχανή. Στην αχανή έκταση του Μπίρκεναου, όμως, κρυβόταν και η «μηχανή θανάτου» των SS, οι θάλαμοι αερίων, όπου εκτελούνταν οι γυναίκες και τα μικρά παιδιά, οι ηλικιωμένοι και οι ανήμποροι προς εργασία. Τα SS εγκαταλείποντας το στρατόπεδο τον Ιανουάριο του 1945 ανατίναξαν τα κρεματόρια, επιχειρώντας να εξαφανίσουν τα πειστήρια του εγκλήματος. Η γη, ωστόσο, κρύπτει τα μυστικά και ακόμα αποκαλύπτει όσα συνέβησαν. Στον περίβολο του κρεματορίου 3 εντοπίστηκε πριν από χρόνια μέσα σε ένα γυάλινο δοχείο η συγκλονιστική επιστολή του Μαρσέλ Νατζάρ από τη Θεσσαλονίκη, στην οποία περιέγραφε με άπιστες λεπτομέρειες τη διαδικασία της εξόντωσης των Εβραίων. Στην ίδια περιοχή τραβήχτηκαν κρυφά από έναν άλλο Εβραίο από την Ελλάδα, τον αξιωματικό και αντιστασιακό Αλμέρτο Ερρέρα, οι μοναδικές φωτογραφίες-πειστήρια του Ολοκαυτώματος, που δείχνουν γυμνές γυναίκες να κατευθύνονται στον θάλαμο αερίων, αλλά και την καύση νεκρών οσμάτων.